

Kaupunginhallitus 10.11.2025 § 334

§ 334

Valtuustoaloite Espoon, Helsingin ja Kirkkonummen saaristostrategian laatimiseksi valtakunnallisten tavoitteiden pääpiirteiden mukaisesti (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kangasperko Paula

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Anders Portinin ja 36 muun valtuutetun 22.5.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen saaristostrategian laatimiseksi yhdessä Helsingin ja Kirkkonummen kanssa sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuustoaloite

Valtuutettu Anders Portin ja 36 muuta valtuutettua ovat jättäneet 22.5.2025 valtuustoaloitteen saaristostrategian laatimiseksi yhdessä Helsingin ja Kirkkonummen kanssa. Allekirjoittaneet valtuutetut esittävät

että Espoo yhdessä Helsingin ja Kirkkonummen kanssa laatii saaristostrategian valtakunnallisten tavoitteiden pääpiirteiden mukaisesti. Saaristo- ja vesistöalueiden valtakunnallinen kehittämisohjelma vuosille 2024–2027 suomeksi

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165948> sekä ruotsiksi <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165949>.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloite saaristostrategian laatimiseksi yhdessä Helsingin ja Kirkkonummen kanssa nostaa esiin Merellisen Espoon kytkeytymisen lähialueisiin. Merialue yhdistää Espoon paitsi naapurikuntiin myös laajemmin koko Uuteenmaahan, muuhun Eurooppaan ja maailmaan. Yhteisen saaristomme potentiaali on huomattava.

Yhteinen saaristostrategia on uusi avaus – myös Helsingille ja Kirkkonummelle. Helsinki on laatinut oman merellisen strategiansa vuonna 2019. Espoossa merellisyyttä kehitetään Espoo-tarinan mukaisesti: ”Merialueista, saaristosta ja sisävesistöistä huolehditaan tärkeinä osina lähiluontoa ja viihtyisyyttä. Espoon merellisyyttä hyödynnetään aiempaa vahvemmin kaupunkilaisten vapaa-ajan vietossa, asumisessa ja matkailussa ja ainutlaatuisen Rantaraitin palveluita kehitetään.” Myös Kirkkonummi kehittää saaristoaan oman kuntastrategiansa kautta.

Merialueiden luonnetta sekä maankäytön ja elinkeinotoiminnan mahdollisuuksia ja ulottuvuuksia on tarkasteltu laajasti esimerkiksi valtakunnallisessa merialuesuunnitelmassa ja Uudenmaan maakuntakaavoissa. Espoo, Helsinki ja Kirkkonummi ovat merelliseltä luonteeltaan hyvin erilaisia kuntia, joissa saariston ominaispiirteet, toiminnot, käyttäjät ja käyttäjämäärät vaihtelevat paljon. Helsinki on kansainvälinen satamakaupunki, siinä missä Espoon merellisyys tukeutuu vahvasti loma-asukkaisiin ja veneilijöihin, virkistyssaarten saaristovenevieraisiin ja Suvisaariston ympärivuotisiin asukkaisiin. Kirkkonummella saaristoon kytkeytyy loma-asumisen, virkistykseen ja luonnon lisäksi puolustusvoimien alueet ja teollisuussatamat.

Saaristoalueiden erilaisuus huomioon ottaen on luontevaa, että kunnat kehittävät saaristoalueitaan tahoillaan omista lähtökohdistaan esimerkiksi kaavoittamalla, suunnittelemalla reittejä, tuottamalla virkistysmahdollisuuksia alueineen, kulkuyhteyksineen ja palveluineen, sekä tukemalla elinkeinotoimintaa. Toisaalta kuntien väliselle yhteistyölle on jo rakenteita. Esimerkiksi kaavoitus tarjoaa hyvän alustan vuoropuheluun naapurikuntien kanssa, ja matkailuun ja elinkeinoihin liittyvää yhteistyötä tehdään samoin. Hyvä esimerkki kuntarajat ylittävistä saariston palveluista on HSY:n jätehuolto.

Saaristo- ja vesistöalueiden valtakunnallisessa kehittämisohjelmassa vuosille 2024–2027 on nostettu tavoitteina saariston fyysinen ja digitaalinen saavutettavuus, palvelujen turvaaminen, monipuolisten elinkeinojen harjoittaminen sekä hyvinvoiva luonto ja ympäristö. Yhteisestä saaristostrategiasta saatava lisäarvo valtakunnallisten tavoitteiden toteuttamiseen jäisi vähäiseksi, sillä Espoo pystyy hyvin edistämään näitä tavoitteita vasta hyväksytyn Espoo-tarinan pohjalta, ja Espoo-tarina antaa myös hyvät edellytykset Helsingin ja Kirkkonummen kanssa tehtävällä yhteistyöllä.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite Espoon, Helsingin ja Kirkkonummen saaristostrategian laatiminen valtakunnallisten tavoitteiden pääpiirteiden mukaisesti